

VESIVAROJA JA TERVEYTTÄ KOSKEVAN PÖYTÄKIRJAN KUODES OSAPUOLIKOKOUS 16.-18.11.2022 GENEVESSÄ, VALTUUSKUNNAN ASETTAMINEN

Vesivaroja ja terveyttä koskevan pöytäkirjan osapuolien kokous järjestetään kolmen vuoden välein. Osapuolien kuudes kokous pidetään Genevessä 16.-18.11.2022.

Aloite vesivaroja ja terveyttä koskevasta instrumentista syntyi Maailman terveysjärjestö WHO:n suosituksesta Euroopan ympäristö- ja terveyskomiteassa. WHO:n Euroopan aluetoimisto ja YK:n Euroopan talouskomissio valmistelivat yhteistyössä pöytäkirjan, joka hyväksyttiin ja avattiin allekirjoitettavaksi Euroopan ympäristö- ja terveysministeriöiden konferenssissa kesäkuussa 1999 Lontoossa. Suomi allekirjoitti pöytäkirjan Lontoon konferenssissa ja ratifioi sen maaliskuussa 2005. Pöytäkirja tuli voimaan elokuussa 2005. Tällä hetkellä sopimuksen on ratifioinut 27 maata.

Pöytäkirjan tavoitteena on vedestä aiheutuvien sairauksien ehkäiseminen, rajoittaminen ja vähentäminen Euroopan alueella. Pöytäkirjan merkitystä lisää se, että sen avulla edistetään sekä talousvesi- että jätevesihuollon kehittämistä. Pöytäkirjan tavoitteiden toteuttaminen edellyttää tiivistä yhteistyötä terveys- ja ympäristösektoreiden kesken.

Pöytäkirja edellyttää kansallisten tavoitteiden asettamista vedestä aiheutuvien sairauksien ehkäisemiseksi. Suomen asettamat kansalliset tavoitteet ja tavoitepäivämäärät perustuvat EU:n direktiiveihin, kansalliseen lainsäädäntöön ja kansallisiin ohjeisiin, ohjelmiin ja strategioihin. Suomi on päivittänyt kansalliset tavoitteensa 1.10.2019 ja raportoinut tavoitteiden saavuttamisesta vuosina 2010, 2013, 2016 ja 2019.

Osapuolten kuudennessa kokouksessa on määrä viimeistellä ja hyväksyä pöytäkirjan työsuunnitelma vuosille 2023-2025. Lisäksi keskustellaan globaalista ja alueellisesta tilanteesta pöytäkirjan toiminnan alalla ja kuullaan vettä, sanitaatiota sekä hygieniaa ja terveyttä koskevista prosesseista. Tämän puitteissa tarkastellaan viimeisten kolmen vuoden toimia pöytäkirjan mukaisten eri toimintojen alalla, joita ovat esimerkiksi hallinnon parantaminen, kansallisen toimeenpanon tuki, resilienssin parantaminen ilmastonmuutoksessa sekä veteen kytkeytyvien sairauksien ennaltaehkäisy ja vähentäminen.

Kokouksen korkean tason osuus 19.11. käsittelee pöytäkirjan roolia vesi-, sanitaatio- ja hygieniapalvelujen sekä terveyspalvelujen resilienssin vahvistamisessa ilmastonmuutoksen kontekstissa.

Suomen valtuuskunta

Suomen valtuuskuntaa johtaa vesiasioiden erityisedustaja Antti Rautavaara (UM). Muut valtuuskunnan jäsenet ovat ministerineuvos Eero Lahtinen (UM/GEN), neuvotteleva virkamies Jarkko Rapala (STM), neuvotteleva virkamies Johanna Kallio (MMM), johtava vesitalousasiantuntija Annukka Lipponen (MMM) ja erityisasiantuntija Turo Hjerpe (YM).

Esitetään, että valtioneuvosto oikeuttaa sosiaali- ja terveysministeriön määräämään valtuuskunnalle tarvittavat asiantuntijat ja sihteerin.